

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “การประเมินต้นทุนที่ใช้ในการยื่นแบบชำระภาษีระหว่างการยื่นแบบที่สำนักงานสรรพากรสาขา กับการยื่นแบบผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กรณีศึกษา เขตตลิ่งชัน” มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาเพื่อให้ทราบถึงต้นทุนที่ใช้ไปในการยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 –91 และ ภ.ง.ด.50 ของผู้ยื่นแบบและดูว่าต้นทุนมีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกวิธีการยื่นแบบของผู้เสียภาษีอย่างไร

ผลการศึกษาในส่วนของ ภ.ง.ด.90- 91 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่จะมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี โดยจะมีเงิน เดือนอยู่ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท โดยส่วนใหญ่จะมีระยะห่างจากที่ทำงานกับสำนักงานสรรพากรสาขาตลิ่งชันไม่เกิน 10 กิโลเมตร โดยในปี 2548 มีแนวโน้มที่จะยื่นแบบผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากขึ้นจากปี 2547 อย่างเห็นได้ชัด โดยเมื่อทำการคำนวณต้นทุนแล้วพบว่า ต้นทุนโดยเฉลี่ยที่ผู้ยื่นแบบใช้ไปสำหรับยื่นแบบที่สำนักงานสรรพากร สาขาตลิ่งชัน นั้นจะมีค่าประมาณ 138.81 บาท ในขณะที่ต้นทุนโดยเฉลี่ยที่ผู้ยื่นแบบใช้ไปสำหรับยื่นแบบผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นจะมีค่าประมาณ 49.30 บาท ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาทำให้สรุปได้ว่า การตัดสินใจของผู้ยื่นแบบจะคำนึงถึง ค่าใช้จ่ายที่จะต้องจ่ายไปเป็นสำคัญ โดยจะเลือกวิธีการที่ทำให้เสียค่าใช้จ่ายที่ต่ำที่สุดเนื่องจากถือว่าเป็นต้นทุนที่จะต้องใช้ไปเพื่อทำการยื่นแบบ เป็นหลักร่วมกับปัจจัยอื่นๆเป็นตัวตัดสินใจวิธีการยื่นแบบ

ผลการศึกษาในส่วนของ ภ.ง.ด.50 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี โดยจะมีรายรับไม่เกินเดือนละ 100,000 บาท และมีจำนวนพนักงานน้อยกว่า 30 คน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงขนาดของกิจการว่าไม่ใหญ่มากนัก สำหรับต้นทุนที่ใช้ไปในการยื่นแบบ ของ ภ.ง.ด.50 นั้น เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลไว้ไม่ครบถ้วน ทำให้ไม่สามารถที่จะคำนวณหาต้นทุนได้ แต่จากผลการศึกษาเบื้องต้น พบว่าผู้ยื่นแบบส่วนใหญ่จะทำการยื่นแบบที่สำนักงานสรรพากรสาขา มากกว่ายื่นแบบผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จึงพบจะสรุปได้ว่าต้นทุนที่ใช้ไปในการยื่นแบบที่สำนักงานสรรพากรสาขา ต่ำกว่าการยื่นแบบผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยอาศัยแนวทางการตัดสินใจของบุคคลธรรมดาที่ว่าผู้ยื่นแบบจะเลือกทางเลือกที่จะใช้ต้นทุนต่ำที่สุดในการยื่นแบบ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเฉพาะเรื่องฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้เนื่องด้วยความกรุณาของ ผศ.ดร.ดวงมณี เลาวกุล อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเฉพาะเรื่อง และ อาจารย์.ดร.ชโลธร แก่นสันติสุขมงคล กรรมการงานวิจัยเฉพาะเรื่อง ที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาให้คำแนะนำต่างๆที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อ งานวิจัย ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณในความปรารถนาดีของอาจารย์ทั้งสองท่านมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ซึ่งคอยให้พลังและกำลังใจมาโดยตลอด หากปราศจากท่านทั้งสอง ผู้วิจัยคงไม่มีวันนี้ และที่สำคัญยิ่ง ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ โครงการ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจรุ่นที่ 8 ทุกคน รวมไปถึงอาจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกท่านสำหรับช่วงเวลาดีๆที่เกิดขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณคุณช่อผกา กลิ่นขจร และเจ้าหน้าที่สรรพากร ที่น่ารักทุกท่าน สำหรับความช่วยเหลือทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

คุณประโยชน์ทั้งหลายจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กลุ่มบุคคลที่กล่าวมาข้างต้นและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด แต่หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ทวีศักดิ์ ตริยญาติลักษณ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ.2549

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(2)
สารบัญตาราง.....	(5)
สารบัญภาพประกอบ.....	(6)
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของการศึกษา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	17
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	17
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	17
1.5 แก่โครงของสารนิพนธ์.....	17
2. ภาษีอากร.....	18
3. แนวคิดทางทฤษฎีและวรรณกรรมปริทัศน์.....	24
3.1 กรอบแนวคิดทางทฤษฎี.....	24
3.1.1 ทฤษฎีอรรถประโยชน์.....	24
3.1.2 ทฤษฎีอุปสงค์.....	24

3.1.3 การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์.....	26
3.3 วรรณกรรมปริทัศน์.....	27
4. วิธีการศึกษา.....	31
4.1 กรอบการวิเคราะห์ และวิธีการศึกษา.....	31
4.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล.....	31
4.3 ขั้นตอนการขออนุญาตกับกรมสรรพากร.....	33
4.4 ขั้นตอนการยื่นแบบผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต.....	34
4.5 การชำระภาษี.....	35
4.6 วิธีการคิดคำนวณต้นทุน.....	36
5. ผลการศึกษา.....	42
5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ภ.ง.ด.50).....	43
5.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ภ.ง.ด.90-91).....	52
5.3 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนของผู้เสียภาษีตามแบบ ภ.ง.ด.50.....	59
5.4 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนของผู้เสียภาษีตามแบบ ภ.ง.ด.90,91.....	65
5.5 วิธีการคำนวณและวิเคราะห์ต้นทุนของผู้เสียภาษี.....	69
6. บทสรุปงานวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	84
6.1 บทสรุปงานวิจัย.....	84
6.2 ข้อเสนอแนะ.....	88
ภาคผนวก.....	90
บรรณานุกรม.....	98

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	จำนวนแบบแสดงรายการภาษีที่ยื่นผ่านอินเทอร์เน็ต ประจำปี 2547.....	5
1.2	จำนวนแบบแสดงรายการภาษีที่ยื่นผ่านอินเทอร์เน็ต ประจำปี 2548.....	6
1.3	จำนวนแบบแสดงรายการภาษีที่ยื่นผ่านอินเทอร์เน็ต ประจำปี 2547.....	8
1.4	จำนวนแบบแสดงรายการภาษีที่ยื่นผ่านอินเทอร์เน็ต ประจำปี 2548.....	9
1.5	จำนวนแบบแสดงรายการภาษีที่ยื่นที่สำนักงานเขตตลิ่งชัน ประจำปี 2547.....	11
1.6	จำนวนแบบแสดงรายการภาษีที่ยื่นที่สำนักงานเขตตลิ่งชัน ประจำปี 2548.....	12
1.7	เปรียบเทียบการยื่นแบบผ่าน อินเทอร์เน็ต ปี 2547 กับ 2548.....	13
1.8	เปรียบเทียบการยื่นแบบที่สำนักงานเขตตลิ่งชัน ปี 2547 กับ 2548.....	13
1.9	เปรียบเทียบการยื่นแบบที่สำนักงานเขตตลิ่งชันกับการยื่นแบบ ผ่านอินเทอร์เน็ต ปี 2547.....	14
1.10	เปรียบเทียบการยื่นแบบที่สำนักงานเขตตลิ่งชันกับการยื่นแบบ ผ่านอินเทอร์เน็ต ปี 2548.....	15
1.11	เปรียบเทียบการยื่นแบบทั้งสองประเภทระหว่าง ปี 2547 กับ ปี 2548.....	16
5.1	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.50.....	43
5.2	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90-91.....	52
5.3	ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการยื่นแบบของผู้เสียภาษีของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.50.....	60
5.4	ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการยื่นแบบของผู้เสียภาษีของผู้ตอบแบบสอบถาม. ที่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 - 91.....	65

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
3.1	ภาพแสดงความสัมพันธ์ของ TRA,TAM และ TPB.....	30
4.1	แผนภาพแสดงที่ตั้งของสถานที่ที่จะทำการเก็บข้อมูล.....	32
4.2	แสดงการแบ่งกลุ่มเพื่อสอบถามข้อมูลของ บุคคลธรรมดา และ นิติบุคคล.....	41
5.1	แสดงระดับการศึกษาของผู้เสียภาษีประเภทนิติบุคคล.....	46
5.2	แสดงอายุของผู้เสียภาษีประเภทนิติบุคคล.....	47
5.3	แสดงจำนวนพนักงานของผู้เสียภาษีประเภทนิติบุคคล.....	48
5.4	แสดงระยะห่างระหว่างที่พักกับสำนักงานสรรพากร สาขาตลิ่งชัน ของผู้เสียภาษี.....	49
5.5	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีคอมพิวเตอร์ พร้อมอินเทอร์เน็ต.....	50
5.6	แสดงระดับการศึกษาของผู้เสียภาษีประเภทบุคคลทั่วไป.....	55
5.7	แสดงอาชีพของผู้เสียภาษีประเภทบุคคลทั่วไป.....	56
5.8	แสดงอายุของผู้เสียภาษีประเภทบุคคลทั่วไป.....	56
5.9	แสดงระยะห่างระหว่างที่พักกับสำนักงานสรรพากร สาขาตลิ่งชัน ของผู้เสียภาษี.....	57